

Centrala pensionärsrådet

Datum	2024-10-16
Tid	Förmöte 09.00-10.00, möte 10.00-12.00
Plats	Kommunstyrelsen stora sessionssal
Deltagare	Ylva Lengberg, Kommunstyrelsen, ordförande Helena Ishizaki, Kommunstyrelsen Birgitta Snygg, SPF, vice ordförande Dennis Åkesson, SKPF Gull-Britt Byhlin, RPG Lotta Löfgren-Hjelm, FAS Ninni Dyberg, PRO Ann-Marie Nielsen, PRO, ersättare Maria Hallman, Stadsledningskansliet Maria Svensson, Individ- och familjeomsorgsförvaltningen Jennie Nordin, Individ- och familjeomsorgsförvaltningen Anne Huikka, Individ- och familjeomsorgsförvaltningen Malin Korander, Vård- och äldreomsorgen Anna-Clara Ringnes, Vård- och äldreomsorgen

§ 27 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns

§ 28 Protokolljusterare

Birgitta Snygg

§ 29 Föregående mötes protokoll

Protokollet godkänns och läggs till handlingarna

§ 30 RPA roboten – automatiserad trygghetslarmsansökan

Gäst: Malin Korander, verksamhetsutvecklare välfärdsteknik, Vård- och äldreomsorgen

Den demografiska utvecklingen gör att arbetssätten behöver utvecklas och ett behov har setts under en lång tid av att effektivisera och modernisera Boråsarens kontakter med andra myndigheter, varav många är redan digitala. Trygghetslarmsprocessen valdes utifrån att det är att betrakta som en relativt enkel process där heller inga avslag ges. Att automatisera betyder att man låter en robot utföra ett automatiskt arbete i en process. Roboten är inte smart som AI, utan man måste lära upp den, programmeras. Den utför arbetet likt en vanlig anställd, hanterar repetitiva och regelstyrda arbetsuppgifter i stora volymer dygnet runt, året runt. Roboten som handlägger trygghetslarm kallas Bo Trygg.

Kriterier för att ansöka om trygghetslarm via Bo Trygg är att personen är 70 år, är folkbokförd i Borås samt har tillgång till ett BankID. Man får sitt beslut på fem arbetsdagar. De som hellre vill ansöka om trygghetslarm genom att ringa eller skicka en skriftlig ansökan kan fortfarande göra på det traditionella sättet.

Fördelarna med att ansöka genom Bo Trygg är att det går att ansöka om trygghetslarm dygnet runt och att ett beslut kan fattas snabbare, eftersom det sker helt digitalt. Ytterligare en fördel är att biståndshandläggaren, som skulle ha gjort Bo Tryggs arbete, istället kan ta itu med andra uppgifter, sådana där det verkligen behövs mänsklig kontakt. Ett ärende med Bo Trygg och en biståndshandläggare tar cirka 20 minuter. Ett ärende på traditionellt sätt med samtal och hembesök tar cirka 1-3 timmar, beroende var besöket görs (sjukhus 1 timma, centrala områden 2 timmar och ytterområden 3-3,5 timmar). Miljön skonas genom att biståndshandläggarna inte kör bil för hembesök.

Ny automation är på gång för avgiftshantering och habiliteringsersättning.

§ 31 Revidering av Regler för Färdtjänst – utökning av färdtjänstområden

Centrala Pensionärsrådet är en av de grupper som fått vara remissinstans vid revideringen av Regler för färdtjänst. Håkan Torstensson, Tekniska nämnden, deltog vid Centrala pensionärsrådets sammanträde den 29 maj för att informera om revideringen samt ta del av rådets tankar kring förslaget. Rådet ställde sig bakom Tekniska förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 september att godkänna revideringen av Regler för färdtjänst. Det innebär att från och med 1 juni 2025 utökas färdtjänstområdet till och från samtliga övriga kommuner i Västra Götalands län samt Kungsbacka, Varberg och Falkenberg.

Det kommer ske en samverkan med Mark och Ulricehamn kring färdtjänst och riksfärdtjänst

Kommunfullmäktige beslutade att Borås Stad ingår samverkansavtal kring färdtjänstresor och riksfärdtjänstresor med Marks kommun och Ulricehamns kommun. Det innebär ett större reseunderlag, vilket sannolikt leder till en effektivare organisation med anledning av stordriftsfördelar och större möjligheter till samåkning, samt fler arbetstillfällen i Borås Stad. Detta leder i sin tur till lägre kostnader för de samverkande kommunerna, än som hade varit fallet om varje kommun hanterat verksamheten var för sig. Enligt samarbetsavtalet ska

varje kommun behålla den myndighetsutövande delen samt bestämma över sina egna taxor och regelverk.

§ 32 Kollektivtrafikfrågor

Det har inkommit flera frågor gällande kollektivtrafiken. Dessa skickas vidare till stadens representant för kollektivtrafiken, Jan Petersson. Han bjuds till nästa sammanträde för rådet. Då kommer rådet även att diskutera när vi kan lägga in Kollektivtrafiken som en fast punkt i årshjulet.

§ 33 Frågor överskickade till Vård- och äldreomsorgen

Det har även inkommit frågor gällande Vård- och äldreomsorgens verksamhetsområden. Dessa skickas till förvaltningen för svar.

Rådet kommer att bjudas in till invigningen av det nya vård- och omsorgsboendet Kristinegränd i januari. Önskemål från rådet om studiebesök.

§ 34 Hemlöshet

Gäster: Maria Svensson, Jennie Nordin och Anne Hiukka, Individ- och familjeomsorgsförvaltningen

Det finns ett program för hemlöshet och effektmålet är att ingen ska vara hemlös i Borås. Det finns fyra fokusområden: bostadsförsörjning för alla, förebygga hemlöshet, möta den akuta hemlösheten och steget vidare till egen bostad.

En egen bostad är en självklarhet för många, men inte för alla. En del personer har idag inte möjlighet att teckna ett eget hyreskontrakt utan de löser situationen genom att bo tillfälligt hos bekanta. I värsta fall lever man på gatan under kortare eller längre perioder.

I ett nationellt perspektiv var år 2023 27.380 personer hemlösa. 62 procent är män, men kvinnorna ökar. En tredjedel är föräldrar till barn under 18 år (24 000 barn). Den vanligaste faktorn som bidragit till dessa föräldrars hemlöshet var att de inte godkännts på den ordinarie bostadsmarknaden. Drygt hälften av personerna är födda i Sverige. Försörjningsstöd är den vanligaste inkomstkällan för personer i hemlöshet. Nästan en av tio har lön från regelbundet eller tillfälligt arbete.

I Borås var det år 2023 273 personer som var hemlösa. Av dessa var det 42 personer som var 65 år och äldre. 36 av dessa levde i långsiktiga boendelösningar och 7 var i situationer så som akut hemlöshet, institution/kriminalvård/rättspsykiatri eller inneboende/kortsiktig lösning hos vänner.

Insatser för att förebygga och motverka hemlöshet är dels serviceinsatser och dels biståndsbedömda insatser. Exempel på serviceinsatser är Vårkningsförebyggande enheten, boendecoach, akutboende, budget- och skuldrådgivning. Biståndsbedömda insatser är jourboende, sociala andrahandskontrakt, bostad först och försörjningsstöd.

Vårkningsförebyggande enheten arbetar med personer som riskerar att vräkas/avhyllas från sin bostad. Boendecoachen arbetar med personer som inte

har förmåga/saknar kunskap att söka eget boende. Akutboendet ligger på Badhusgatan 1A och där kan man bo i 10 nätter utan bistånd. Inga barnfamiljer bor här.

Länk till Länsstyrelsens websida om bostadsförsörjning, där länkarna om Borås Stads vräkningsförebyggande arbete finns:

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/planera-bygga-och-bo/bostadsforsorjning.html>

Borås Stad har sedan många år arbetat långsiktigt och strukturerat för att motverka vräkningar. Ett arbetssätt som varit framgångsrikt och lett till positiva effekter. Länsstyrelsen har tillsammans med Borås Stad tagit fram en serie med tre filmer där kommunen delar med sig sina erfarenheter och kunskaper. Här kommer länkarna till filmerna:

[Film 1. Hur börjar en kommun med vräkningsförebyggande arbete- Version6 \(mediaflow.com\)](#)

[Film 2. Arbetssätt och samverkan med olika aktörer Version5 \(mediaflow.com\)](#)

[Film 3. Effekter och resultat Version5 \(mediaflow.com\)](#)

§ 35 Information om det planerade demensboendet

Gäst via Teams: Anna-Clara Ringnes, verksamhetschef, Vård- och äldreförvaltningen

Det finns en arbetsgrupp som har arbetat med planerna på ett nytt demensboende ”Stjärnklara hus”. Fokus har varit att som demenssjuk ska man känna sig trygg och säker, kunna bibehålla sin självständighet samt få kvalitet i vård- och omsorg. Arbetsgruppen har fokuserat på inomhus- och utomhusmiljöerna samt innehåll i verksamheten.

Så långt som möjligt bör vård- och omsorgsboenden byggas intill det ordinarie bostadsbeståndet för att möjliggöra för den boende att finnas kvar i ett sammanhang där man känner sig hemma.

Tillgängligheten till samhällsservice och kommunikationer är viktig i placering av vård- och omsorgsboenden för att möjliggöra för anhöriga och närstående att kunna göra besök på boendet.

Boendemiljö i markplan är viktigt för att möjliggöra självständig rörelse mellan inom- och utomhusmiljö.

Boendet bör utformas i en stjärnformation för att skapa en trygg miljö i mindre boendeenheter och med centralt placerade gemensamhetsutrymmen.

Man bör även kunna samlokalisera flera verksamheter som kan bidra till en god miljö och högre kvalitet för personer med demenssjukdom i olika stadier. Exempel på detta skulle kunna vara en utbildningshub för demensvård, stadens Demensenhet, dagverksamhet för yngre personer med demenssjukdom och café som kan nyttjas av både boende och besökare.

Miljöanpassning utomhus kan vara gångstråk som leder tillbaka till huvudbyggnaden, sinnesstimulering såsom bärbuskar, vatten och viloplatser.

Miljön ska begränsas med naturliga hinder som häckar, murar och buskar istället för staket. Det behöver även erbjudas gemensamhetsutrymmen utomhus såsom trädgårdsmöbler och grillplatser samt möjlighet till aktivitet genom odling och trädgårdsskötsel. Boendet behöver även samverka med andra verksamheter såsom förskola.

Inomhus bör boendet inkludera miljöer som kan dra nytta av välfärdsteknik för sinnesstimulering, gemenskap och fysisk aktivitet. Det bör erbjuda en inomhusmiljö som kan användas av boende och deras anhöriga för samvaro och gemensamma aktiviteter. Det bör finnas platser där man kan sitta tillsammans och där det finns t.ex. böcker, konst, minnes- och sinnesstimulerande material på ett bord eller en hylla i närheten. Om den gemensamma delen av bostaden innehåller många rum kan man specialinreda vardagsrum som bibliotek, sparum, sandstrand, vilorum med eldstad eller kanske ett rum med en vinterträdgård. På så sätt blir det möjligt för de boende att välja en plats som man önskar vistas på och även möjligt att umgås med andra personer som delar det intresset, utan att man nödvändigtvis bor på samma enhet.

Det har visat sig att det är lika viktigt för den som är drabbad av demenssjukdom att få använda sin mentala förmåga, utföra aktiviteter för dagligt liv, engagera sig i meningsfulla aktiviteter och umgås med andra människor som för friska personer.

För att säkerställa hög kvalitet och trygghet för de boende är det avgörande att medarbetarna besitter relevant kompetens. Detta inkluderar kunskaper om demenssjukdom och palliativ vård, samt förmåga att kommunicera och samarbeta med både de boende och deras anhöriga. Det krävs kunskap inom etik samt förmåga att hantera medicinska och psykologiska utmaningar.

§ 36 Äldreombudet informerar

Återrapportering om workshopen ”Handlingsplan hållbara resor” flyttas till decembermötet, då Jan Petersson kommer att bjudas in och som bl.a. har hand om kollektivtrafiken.

Resumén av konferensen Äldreomsorgsdagarna 2024 flyttas till decembermötet.

§ 37 Övriga frågor

Arkitektkontoret Arkitema jobbar på uppdrag av Trafikverket med planeringen av den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås. Som en del i arbetet ska det göras undersökningar inom och i nära anslutning till den planerade järnvägskorridoren inom Borås kommun i form av en Social analys. De ska tittar på hur människor nyttjar/inte nyttjar och upplever området idag. Och önskar nå så många som möjligt utifrån olika åldrar och olika bakgrund.

Utifrån detta har rådets representanter fått en inbjudan att vara en av referensgrupperna i arbetet. Ledamöterna vill gärna delta och poängterar hur positivt det är att få vara med i början av arbetet.

Beslut: Rådet beslutar att skapa en arbetsgrupp för ändamålet.

Mötet blir fysiskt måndagen den 4 november kl 10-12 i lokal Gamla biblioteket, Stadshuset.

Kommunpolisen har kontaktat rådet för att erbjuda informationsträffar med polisvolontärerna om hur man kan förebygga bedrägerier i olika former samt andra tips och trix. En grupp på ca 15 eller fler är önskvärt. Kontakta Maria vid intresse så förmedlar hon kontakten.

Nästa möte

4 december 2024, förmöte kl 09.00-10.00, möte 10.00-12.00

Underskrift

"[Ange part/motpart]"	"[Ange part/motpart]"
Underskrift	Underskrift
Namnförtydligande Ylva Lengberg	Namnförtydligande Birgitta Snygg